

editorial

En aquest número, a manca de novetats legislatives, us oferim un comentari jurisprudencial realitzat per Eva Comellas sobre el dret a la percepció de triennis, amb efectes retroactius, per part del personal funcionari interí al servei de l'Administració.

sentències

EL DRET A LA PERCEPCIÓ DE TRIENNIS, AMB EFECTES RETROACTIUS, DEL PERSONAL FUNCIONARI INTERÍ

Sentència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees de 22 de desembre de 2010, assumptes C-444/09 i C-456/09 ([accés al text](#))

Comentada per Eva Comellas

En tots dos assumptes, C-444/09 i C-456/09, es plantegen davant del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees diverses qüestions relatives a l'**àmbit d'aplicació i efectes de la Directiva 1999/70/CE del Consell, de 28 de juny de 1999**. L'origen de les qüestions prejudicials són les demandes interposades per dues funcionàries dels serveis educatius de la comunitat autònoma de Galícia, en les quals reclamen el pagament dels triennis meritats abans de l'entrada en vigor de la *Ley 7/2007, de 12 de abril, del Estatuto Básico del Empleado Público* (LEBEP).

Ens centrarem en les dues qüestions principals que resol el Tribunal: primer, si la directiva és d'aplicació al personal funcionari interí; i segon, si es poden reconèixer efectes econòmics retroactius als triennis meritats abans de l'entrada en vigor de la LEBEP.

La Directiva ([accés al text](#)) incorpora l'Acord marc sobre el treball de durada determinada, celebrat el 18 de març de 1999 entre les organitzacions interprofessionals de caràcter general d'àmbit europeu. La seva clàusula nº 4 **estableix el principi de no discriminació en les condicions de treball**. Aquest principi, que suposa l'aplicació d'uns mateixos criteris d'antiguitat per al personal temporal i el fix, **només es podrà excepcionar quan es justifiqui per raons objectives**. El termini de transposició de la Directiva era amb caràcter general el 10 de juliol de 2001.

L'Estat espanyol va aprovar diverses normes de transposició en matèria de legislació laboral. Destaquem la *Ley 12/2001, de 9 de julio, de medidas urgentes de reforma del mercado de trabajo para el incremento del empleo y la mejora de su calidad*, la qual va modificar de manera important l'Estatut dels Treballadors. Mitjançant l'art. 15.6, l'ET va posar fi a l'existència d'una doble escala salarial per motiu de la temporalitat i va reconèixer el dret del personal temporal a rebre el mateix tractament que el fix quant a les condicions de treball relacionades amb l'antiguitat.

Però el legislador espanyol no aprovà cap llei de transposició de l'esmentada Directiva en l'àmbit de l'ocupació pública. Això explica per què ha estat el mateix TJCE qui ha anat determinant l'aplicabilitat de la norma amb relació al personal al servei de l'Administració pública.

En una primera **sentència de 4 de juliol de 2006**, assumpte C-212/04, el TJCE va declarar que la Directiva és de plena aplicació al personal laboral de l'Administració pública. Argumenta que el concepte de treballador amb contracte de durada determinada inclou tots els treballadors les prestacions dels quals siguin retribuïdes dins el marc d'una relació laboral que els vinculi a un ocupador, sense establir diferències en funció del seu caràcter públic o privat.

Més endavant, en **sentència de 13 de setembre de 2007**, assumpte C-307/05, en relació als drets del personal estatutari temporal d'un servei autonòmic de salut front del personal fix de plantilla, el Tribunal declara que la mera circumstància que un lloc sigui qualificat de plantilla o que conforme al dret nacional tinguin alguns dels elements que configuren la funció pública de l'Estat, no l'exclou de l'àmbit d'aplicació de la Directiva. En aquesta mateixa sentència, es conclou que ni una disposició legal o reglamentària ni un conveni col·lectiu són raó objectiva suficient per a justificar una diferència de tracte entre els treballadors temporals i els fixos.

I finalment arriba la **sentència de 22 de desembre de 2010, relativa al personal funcionari interí**. En la tradició jurídica espanyola, **el règim jurídic del personal interí és diferent del propi del personal de carrera, cosa que el Tribunal Constitucional ha considerat respectuosa amb l'art. 14 CE** per motiu de la diferent naturalesa de les funcions que desenvolupa (per totes, STC 137/2009, de 15 de juny). Fins l'entrada en vigor de la LEBEP, el TC entenia que

el personal interí no tenia dret a triennis, en ser aquest un concepte retributiu lligat a la pròpia carrera funcional. Però allò canvia mitjançant l'art. 25.2 LEBEP, que amb relació al personal interí estableix el reconeixement dels triennis pels serveis prestats abans de l'entrada en vigor de la Llei, però amb efectes retributius únicament a partir de la seva entrada en vigor. En aplicació de la literalitat de la LEBEP, el TC ha negat fins ara la possibilitat de reconèixer efectes econòmics retroactius als triennis del personal interí (ATC 112/2008, de 14 d'abril de 2008, ATC 183/2005, de 9 de maig i ATC 112/2008, de 14 d'abril).

En canvi, en aquesta sentència el TJCE argumenta tot el contrari:

- En primer lloc, declara que **la Directiva és d'aplicació també al personal funcionari interí al servei de les Administracions públiques**. Raona que l'objecte i la finalitat protectora de l'Acord en determinen la seva vocació extensiva, cosa que seria incompatible amb la possibilitat que un Estat membre pogués excloure del seu àmbit d'aplicació, al seu arbitri, determinades categories de personal.
- En segon lloc, declara que **la Directiva té eficàcia directa**, ja que la clàusula 4.1 de l'Acord, sobre el dret a la no discriminació en les condicions de treball per raó de la temporalitat, **és incondicional i suficientment precisa per poder ser invocada pels particulars davant d'un tribunal nacional**. Per tant, la Directiva és d'aplicació directa entre el 10 de juliol de 2001 -termini de transposició- i el 13 de maig de 2007 -d'entrada en vigor de la LEBEP-.
- En tercer lloc, i conseqüència de l'anterior, el TJCE declara que **l'art. 25.2 LEBEP és inaplicable en la part que exclou els efectes retroactius del reconeixement de triennis**, ja que aquells efectes resten establerts directament per la Directiva. Afirmar que els òrgans jurisdiccionals nacionals i els òrgans de l'Administració estan obligats a tutelar els drets dels particulars quan no sigui possible interpretar la normativa nacional conforme el Dret de la Unió, motiu pel qual no poden aplicar l'art. 25.2 LEBEP en contra del que disposa la Directiva.
- Finalment, el TJCE argumenta que **els efectes retroactius del reconeixement de triennis estarà limitat pel que disposi la legislació corresponent en matèria de prescripció**. En el cas espanyol, el termini de prescripció de les obligacions contra la Hisenda pública és de 4 anys (art. 25.1 de la *Ley 47/2003, de 26 de noviembre, General Presupuestaria*), igual que a Catalunya l'art. 26 del Decret Legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya. En canvi, en el cas de la sentència el termini és de 5 anys, per aplicació de l'art. 27 del *Decreto Legislativo 1/1999, de 7 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Régimen Financiero y Presupuestario de Galicia*.

Per tant, **a la pràctica, l'abast real d'aquesta sentència es limitarà a aquelles reclamacions i demandes que s'hagin interposat o que s'interposin abans del 13 de maig de 2011**, quatre anys després de l'entrada en vigor de la LEBEP.

Ara bé, més enllà dels efectes que pugui tenir la sentència sobre el pagament retroactiu de triennis en concret, em sembla important que ens qüestionem sobre com encaixarien els arguments del TJCE en altres matèries en què fins ara s'ha vingut mantenint un règim jurídic diferenciat per a personal de carrera i personal interí. L'evolució jurisprudencial i legislativa ha portat a equiparar-los en pràcticament tots els drets i deures, a excepció d'aquells que es consideren impropis de la condició d'interinitat, com per exemple algunes excedències i el dret a la carrera.

Però, què hem d'entendre per **raó objectiva que permeti diferenciar les condicions de treball**? El TJCE en cap cas admet que ho sigui la mera naturalesa temporal de la relació de servei. **La desigualtat de tracte, diu, ha d'estar justificada per l'existència d'elements precisos i concrets, que en un determinat context obeeixin a criteris objectius i transparents. Ha de ser un mitjà que resulti indispensable per a resoldre una necessitat autèntica o assolir un objectiu perseguit**. I a continuació concreta que **es pot justificar la diferència de tracte quan el seu origen sigui l'especial naturalesa de les tasques per a les quals es contracta personal temporal i les característiques inherents a les mateixes o, eventualment, la persecució d'un objectiu legítim de política social per part d'un Estat membre**.

No és objecte d'aquest comentari i per tant deixarem la reflexió per a futures ocasions, però si més no es pot ara formular l'enunciat: la doctrina del TJCE descrita en aquesta sentència, fa posar en dubte la legalitat de les normes espanyoles que exclouen els funcionaris interins de determinats drets per la sola raó de la seva temporalitat, la qual per sí sola no justifica que les tasques que realitzen siguin d'especial naturalesa. I encara més si tenim en compte que quan podrien generar els drets que ara els són negats, d'acord amb les normes que els regulen, ja tindrien la consideració dels anomenats "interins de llarga durada", figura a la qual el legislador ha acabat reconeixent una mena de tracte diferenciat, i l'existència dels quals moltes vegades prové d'una incorrecta praxis per part dels gestors públics.